

ID: 591

Výživné rozvedeného manžela

Bylo-li manželství rozvedeno před 1.8.1998, nevzniká rozvedenému manželovi nárok na výživné podle § 93 zákona o rodině, ve znění zákona č. 91/1998 Sb

Bylo-li manželství rozvedeno před 1.8.1998, nevzniká rozvedenému manželovi nárok na výživné podle § 93 zákona o rodině, ve znění zákona č. [91/1998](#) Sb.

Z odůvodnění.

Napadeným rozsudkem uložil soud prvního stupně žalovanému platit žalobkyni příspěvek na výživu 1 000 Kč měsíčně vždy do každého 15. dne v měsíci předem počínaje 14.5.1998. Dluh na výživném za období od 14.5.1998 do 30.6.1998 byl vyměřen ve výši 1 548 Kč měsíčně a určeno žalovaným zaplatit v měsíčních splátkách po 200 Kč spolu s běžným výživným pod ztrátou výhody splátek, počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozsudku. Žaloba na placení dalšího příspěvku na výživu ve výši 1 000 Kč měsíčně za dobu od 1.1.1995 do 13.5.1998 a za dobu od 1.1.1995 dále byla zamítnuta. O nákladech řízení rozhodl soud prvního stupně tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Soud prvního stupně vycházel ze zjištění, že žalobkyně pobírá plný invalidní důchod od 29.9.1997 ve výši 5 724 Kč a na základě rozhodnutí z 24.5.1998 ve výši 5 998 Kč měsíčně. Žalobkyně nemá jiný příjem. Žije sama, její dcera zemřela. Hradí bydlení částkou 2 400 Kč, léky částkou 300 Kč až 400 Kč. Žalovaný pobírá částečný invalidní důchod od června 1998 ve výši 3 288 Kč a od července částkou 3 521 Kč měsíčně. Jeho příjem z pracovního poměru byl za období od ledna do května 1998 průměrně 5 197 Kč. Hradí bydlení částkou 2 600 Kč měsíčně. Jeho manželka je ve starobním důchodu. Nemá jinou vyživovací povinnost. Manželství účastníků bylo rozvedeno rozsudkem okresního soudu ze dne 12.6.1989, čj. 9 C 20/98-12, který nabyl právní moci 30.6.1989.

Soud prvního stupně dospěl k závěru, že jsou dány podmínky pro rozhodnutí o příspěvku na výživu rozvedeného manžela dle § 92 odst. 1 zákona o rodině (dále jen zák. o rod.). Jelikož tato vyživovací povinnost nezajišťuje uhrazení všech životních potřeb, ale jen přiměřenou výživu, přiznal soud prvního stupně žalobkyni výživné v částce 1 000 Kč ode dne podání žaloby (§ 98 odst. 1 zák. o rod.), tj. ode dne 14.5.1998.

Žaloba byla zamítnuta co do další žalované částky 1 000 Kč a do období před podáním žaloby, tj. od 1.1.1995 do 13.5.1998.

Vzniklý dluh na výživném od 14.5.1998 do 30.6.1998 bylo žalovanému uloženo splácet v určitých splátkách s přihlédnutím k jeho sociální situaci.

Proti uvedenému rozsudku podali včasné odvolání oba účastníci.

Žalobkyně do zamítavé části rozsudku namítala, že soud prvního stupně nepřihlédl ke skutečnosti, že na výživě žalovaného se podílí i jeho manželka a příjem rodiny žalovaného se pohyboval předtím, než manželka žalovaného odešla do starobního důchodu, kolem 15 000 Kč. I samotný žalovaný má příjem oproti žalobkyni vyšší o 2 720 Kč. Navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalovanému bude uloženo přispívat na výživu žalobkyně celkovou částkou 1 500 Kč měsíčně počínaje 14.5.1998.

Žalovaný ve svém odvolání do vyhovujícího výroku o výživném, do výroku o dlužném výživném a o nákladech řízení namítal, že soud prvního stupně nezkoumal dostatečně majetkové poměry žalobkyně. Tato získala majetkový prospěch z prodeje její nemovitosti, lze předpokládat finanční zisk z projednávání dědictví po její dceři. Společné jmění účastníků není dosud vypořádáno. Žalovaný pak podporuje svou přestárlou matku, které poskytuje měsíčně 1 000 Kč. V této souvislosti upozornil, že

v tomto případě nejde o vyrovnání životní úrovně bývalých manželů, kdy žalobkyně sama přiznává, že rozdíl mezi příjmy účastníků je jen 2 700 Kč. Dále uvedl, že je zatím otázkou, zda po tak dlouhé době od rozvodu lze na rozvedeném manželovi žádat výživné, kdy poukázal na ustanovení § 92, § 93 odst. 2 a § 96 odst. 2 zák. o rod. v platném znění. Požadoval, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil a žalobu zamítl a přiznal žalovanému náklady řízení.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek v mezích podaného odvolání (vyhovující výrok o věci samé a o nedoplatku výživného, zamítavý výrok o věci samé v částce 500 Kč za období od 14.5.1998 a výroky akcesorické o nákladech řízení) dle § 212 odst. 1 o.s.ř. a ve světle novely zákona o rodině zákon č. [91/1995](#) Sb., zejména čl. VIII. bod 5, dle něhož se vznik právních vztahů, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé do 31.7.1998 posuzují podle dosavadních předpisů, jinak se ustanovením tohoto zákona řídí i právní vztahy vzniklé před 1.8.1998, a řízení dále doplnil (§ 213 odst. 2 o.s.ř.). Při jednání odvolacího soudu dne 15.12.1998 uvedla žalobkyně, že z dědictví po dceři nic nezískala, neboť tato zemřela v sedmi letech. Nemovitost prodala v roce 1993 za 130 000 Kč a tuto finanční částku již spotřebovala na svou výživu a vybavení bytu. Od listopadu 1998 má přiznáno ZTP, kdy prozatím o žádné finanční výhody z titulu tohoto rozhodnutí nepožádala. Stejně zvýhodnění má i žalovaný.

Žalovaný uvedl, že z titulu ZTP má příspěvek na motorové vozidlo 1 850 Kč za půl roku a má zdarma dálniční známku. Výše příspěvku je dána vzdáleností bydliště a zaměstnání, lékaře atd.

Po takto doplněném dokazování dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání žalovaného je důvodné a odvolání žalobkyně nikoliv.

Soud prvního stupně provedl k návrhům účastníků potřebné důkazy (§ 120 odst. 1 o.s.ř.), z nichž správně zjistil skutkový stav. Tyto skutkové závěry však nebyly hodnoceny v souladu se stávající právní úpravou.

I když byl podán návrh na zahájení řízení a rozsudek vyhlášen před účinností novely zákona o rodině, díky podanému odvolání nebylo o něm pravomocně rozhodnuto před 1.8.1998, a proto se nárok posuzuje podle platného znění § 92 zák. o rod. (viz čl. VIII. bod 5, věta první zákona č. [91/1998](#) Sb.). Dle § 92 odst. 1 zák. o rod. v platném znění rozvedený manžel, který není schopen sám se živit, může žádat od bývalého manžela, aby mu přispíval na přiměřenou výživu podle svých schopností, možností a majetkových poměrů.

V případě, že rozvedená manželka pobírá invalidní důchod, je schopna se sama živit, potud je schopna uhradit vedle nutných nákladů na stravování také další nezbytné životní potřeby (R 21/78). Tato schopnost samostatné obživy k zajištění přiměřené výživy se bude odvíjet od životního minima, které u žalobkyně tvoří částka 3 430 Kč (§ 3 odst. 1, 2 zákona č. [63/1991](#) Sb., ve znění zákona č. [42/1998](#) Sb.). Pokud tedy má žalobkyně invalidní důchod asi 6 000 Kč a přiznán statut osob vážně zdravotně poškozené s možností dalších finančních výhod, je schopna se sama živit.

Navíc ani příjem žalovaného, který je částečně invalidní, jeho příjem z pracovní činnosti je podprůměrný a je rovněž osobou vážně zdravotně poškozenou, by neskýtal možnost přiznání výživného dle § 92 odst. 1 zák. o rod.

Odvolací soud pak nezkoumal možnost přiznání výživného dle § 93 zák. o rod., neboť manželství účastníků bylo rozvedeno již v roce 1989, tedy před 1.8.1998 a před účinností zákona č. [91/1998](#) Sb., který nárok dle § 93 teprve založil. Nemůže se proto vztahovat i na rozvedené manžely před novelou, když práva a povinnosti rozvedených manželů se posuzují podle dosavadních předpisů (čl. VIII. bod 5 věta druhá zákona č. [91/1998](#) Sb.).

Na základě shora uvedeného postupoval odvolací soud ohledně vyhovujícího výroku o věci samé dle § 220 odst. 1 o.s.ř., napadený rozsudek změnil a žalobu zamítl. V zamítavých výrociích o věci samé bylo rozhodnutí soudu prvního stupně dle § 219 o.s.ř. jako věcně správné potvrzeno v rozsahu napadeném odvoláním žalobkyně, tj. 500 Kč. Ve zbytku tohoto výroku zůstalo rozhodnutí soudu prvního stupně nedotčeno, neboť proti němu nebylo podáno odvolání (§ 212 odst. 1 o.s.ř.).

Další články:

- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)